

Överförmyndar- nämndens dele- gationsordning

Fastställt av överförmyndarnämnden
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2026-06-09
Gäller 2026-07-01 -
Ärendenr ÖFN 2026/49
Version [1.0]

Överförmyndarnämndens delegationsordning

Innehåll

1. Inledning	3
2. Generella instruktioner	3
2.1 Allmänna frågor om delegationen	3
2.2 Delegationsförbud	4
2.3 Ersättare för delegat	4
2.4 Ordförandebeslut	4
2.5 Ersättare för presidiet	4
2.6 Dokumentation	4
2.7 Anmälan av beslut	5
2.8 Överklagande	5
3. Instruktioner och klargörande av vissa befogenheter	5
4. Delegationsförteckning	6
Föräldrabalk (1949:381), FB	6
Om vårdnad, boende och umgänge	6
Om underårigs omyndighet	6
Om god man och förvaltare	6
Allmänna bestämmelser om förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet	8
Föräldrars förmyndarförvaltning	9
Förordnade förmyndares, gode mäns och förvaltares vård av egendom	12
Vård av rätt i dödsbo, m.m.	15
Tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet	16
Om överförmyndare	17
Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn, LEB	17
Lag (2017:310) om framtidsfullmakter, LOF	17
Tryckfrihetsförordningen (1949:105), TF Offentlighets- och sekretesslagen (2009:100), OSL Arkivlagen (1990:758) Arkl	18
Förvaltningslag (2017:900), FL	19
Kommunallagen (2017:725), KL	20
EU:s dataskyddsförordning, GDPR Lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, Kompl	20
Expropriationslag (1972:719), Exp	21
Fastighetsbildningslag (1970:988), FBL	21
Ärvdabalk (1958:637), ÄB	21
Övrigt	23

1. Inledning

Till grunderna för en god förvaltning hör legalitet, objektivitet och proportionalitet. Det uttrycks i 5 § förvaltningslagen (2017:900) på följande vis: ”En myndighet får endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. I sin verksamhet ska myndigheten vara saklig och opartisk. Myndigheten får ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot.”

2. Generella instruktioner

2.1 Allmänna frågor om delegationen

Av kommunallag (KL) 6 kap. 3–4 §§ framgår att nämnden beslutar i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnden beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnden bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs i den mån de berör nämnden och dess verksamhet.

För att avlasta nämnden finns det i föräldrabalk (FB) 19 kap. 14 § möjlighet till delegering. Nämnden får uppdra åt en ledamot, en ersättare som har kallats till tjänstgöring eller en kommunal tjänsteman med den kompetens som behövs att på nämndens vägnar avgöra vissa grupper av ärenden. Nämnden skall i sitt beslut ange vilka slag av ärenden som uppdraget omfattar. Överförmyndaren får på motsvarande sätt uppdra åt en kommunal tjänsteman med den kompetens som behövs att avgöra ärenden på överförmyndarens vägnar. För beslut som inte berörs av föräldrabalken gäller samma rätt enligt KL 6 kap. 37 §. Beslut fattade på delegation gäller på samma sätt som om nämnden själv fattat dem. Beslut som fattats med stöd av delegering kan inte ändras av nämnden. Däremot kan nämnden helt eller delvis återkalla den givna beslutanderätten om nämnden finner att någon utövar sin beslutanderätt på ett olämpligt sätt. En delegat får överlämna till sin chef att fatta beslut i ett ärende. Delegaten har även rätt att lämna tillbaka beslutanderätten till nämnden. Beslutanderätten i en sakfråga innebär också rätt att besluta om förfarandefrågor eller att avsluta ärenden genom avskrivning eller avvisning.

Det finns inte någon entydig gräns mellan vad som är rent beredande, beslutande eller rent verkställande uppgifter. Utmärkande för beslut i lagens mening är att det finns reella alternativ medan ren verkställighet avses vara ett görande utan alternativ, handläggning och beredning av ärenden kort sagt. Överförmyndarnämnden betraktar i regel följande arbetsuppgifter som verkställighet eller beredande, det ifall en arbetsuppgift inte anses omfattas av delegationsförbudet:

- Ansökningar
- Lämna yttranden och förslag till rätten
- Inhämtande av yttranden och annat underlag
- Utövande av tillsyn
- Granskning av ärenden, redovisningshandlingar och underlag
- Översändande av ärenden eller akter till annan myndighet
- Upprättande av rutiner
- Ansvara för registervård

Överförmyndarnämndens delegationsordning fokuserar således på vad som bedöms vara överklagningsbara beslut. Dock med några undantag som kan beskrivas som verkställighet, när så är fallet är det noterat i delegationsförteckningen nedan.

2.2 Delegationsförbud

Enligt KL 6 kap. 38 § får inte beslutanderätten delegeras i följande slag av ärenden:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Ärenden som väcks genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden.
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Enligt föräldrabalken 19 kap. 14 § får följande beslut inte delegeras:

- Framställning eller yttrande till fullmäktige.
- Beslut om entledigande av god man eller förvaltare på grund av olämplighet.
- Beslut om vitesföreläggande
- Beslut om samtycke, tillstånd, förordnande, upphörande eller entledigande till vilka delegat är tveksam eller föreslår avslag för.

2.3 Ersättare för delegat

I delegationsordningen uppges lägsta delegat. Detta innebär att överordnad har samma delegation. Vid förhinder för tjänsteman till vilken beslutanderätt delegerats har alltså överordnad tjänsteman i linjen rätt att besluta i den förhindrades ställe.

2.4 Ordförandebeslut

Ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas (KL 7 kap. 39 §). Ordförandebeslut och beslut fattade av ledamot med särskild beslutanderätt ska anmälas på nästa nämndsammanträde (KL 7 kap. 40 §). Samma rätt gäller för beslut i enlighet med föräldrabalkens regler (FB 19 kap. 14a §)

2.5 Ersättare för presidiet

Om varken ordföranden eller vice ordförande kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid, får nämnden välja en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens eller vice ordförandens uppgifter. (1 kap. 9 § reglemente för regionstyrelsen och övriga nämnder).

2.6 Dokumentation

Delegationsbeslut fattas alltid i nämndens namn. Det ska alltid finnas en beslutshandling, av vilken det utöver själva beslutet framgår av vem och när beslutet fattats. När så krävs ska beslut vara försedda med en motivering som redogör för relevanta regler, fakta, samråd och bedömningar. Beslutande delegat ansvarar för att det finns en tillfredsställande dokumentation av ärendet och för att denna eller dessa handlingar registreras i diariet.

2.7 Anmälan av beslut

Av KL 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § framgår att nämnden ska besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i KL 13 kap. Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden vid nämndens nästkommande sammanträde. Av anmälan ska det framgå vilken typ av beslut som fattats och datum för beslutet (KL 6 kap. 40 §).

Beslut som inte kan överklagas enligt KL 13 kap. behöver dock inte anmälas. Det gäller beslut som fattats enligt speciallag och som kan angripas enligt speciallagen (tex. föräldrabalken eller offentlighets- och sekretesslagen). Det kan också gälla beslut av rent beredande eller verkställande art. Om beslut ska anmälas är det noterat i delegationsförteckningen nedan.

Beslut i ärende enligt föräldrabalken behöver enligt FB 19 kap. 14 § inte anmälas i nämnden.

2.8 Överklagande

Nämndens beslut kan överklagas, genom så kallad laglighetsprövning till förvaltningsrätten (se KL 13 kap.). Varje medlem i en kommun eller landsting har rätt att överklaga regionens eller landstingets beslut. Medlemmar i Region Gotland är alla som är folkbokförda, äger en fast egendom eller ska betala kommunalskatt inom regionen samt vissa EU-medborgare (se KL 1 kap. 5 §). Överklagandet ska lämnas in senast tre veckor efter att beslutet anslagits. Vid laglighetsprövningen avgör förvaltningsdomstolen om beslutet strider mot någon lag eller författning, till exempel genom att det har begåtts något formellt fel eller om regionen har överskridit sina befogenheter. Däremot prövar domstolen inte beslutets lämplighet. Laglighetsprövning kallades tidigare kommunalbesvär.

Den absoluta majoriteten av nämndens beslut överklagas dock genom förvaltningsbesvär som regleras av speciallagar. Till exempel föräldrabalk, lag om ensamkommande barn eller offentlighet- och sekretesslagen. Överklagningstiden är tre veckor och kan överklagas av den som beslutet angår och som beslutet har gått emot. Tingsrätten är nästa instans i föräldrabalksärenden. Vid förvaltningsbesvär provas även beslutets lämplighet.

3. Instruktioner och klargörande av vissa befogenheter

- Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden om inte annat framgår av den här delegationsordningen. Om ordföranden är förhindrad inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser.
- Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet.
- Kansliets enhetschef undertecknar tjänsteskrivelser, yttranden, utredningar etc. som går till nämnden.
- Som nämndens dataskyddsombud utser nämnden särskilt förordnad tjänsteman.
- Med handläggare i delegationsförteckningen avses – oavsett titel – anställd vid överförmyndarnämndens kansli.

4. Delegationsförteckning

1. Föräldrabalk (1949:381), FB				
Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
1.1	Om vårdnad, boende och umgänge	FB 6 kap.		
1.1.1	Besluta om arvode och ersättning för utgifter till tillfälliga vårdnadshavare	FB 6 kap. 10f §	Handläggare	I enlighet med riktlinjer
1.2	Om underårigs omyndighet	FB 9 kap.		
1.2.1	Besluta om samtycke till omhändertagande av egendom som underårig annars själv råder över efter eget arbete eller efter villkor i gåva, testamente eller förmanstagarförordnande	FB 9 kap. 3-4 §§	Nämnden	Får endast överklagas av ställföreträdaren eller den enskilde om den har fyllt 16 år (FB 20 kap. 4 § 1 st)
1.2.2	Besluta om samtycke till att förmyndaren omhändertar omyndigs tillgångar	FB 9 kap. 8 §	Nämnden	
1.3	Om god man och förvaltare	FB 11 kap.		
1.3.1	Besluta om att förordna en god man i förmyndarens ställe	FB 11 kap. 1 §	Handläggare	
1.3.2	Besluta om att förordna god man vid motstridiga intressen mellan huvudman/underårig och ställföreträdare	FB 11 kap. 2 § 1-3 st.	Handläggare	
1.3.3	Besluta om att förordna god man för att bevaka bortavarandes rätt	FB 11 kap. 3 §	Handläggare	

1.3.4	Besluta om att anordna godmanskap under otvistiga omständigheter	FB 11 kap. 4a §	Handläggare	
1.3.5	Besluta om att förordna god man när överförmyndaren beslutar att anordna godmanskap respektive vid byte av god man	FB 11 kap. 4b §	Handläggare	
1.3.6	Besluta om omfattning av förvalterskap	FB 11 kap. 7 § 3 st.	Handläggare	När rätten överlåtit ansvaret
1.3.7	Besluta om att förordna förvaltare när förvalterskap redan är anordnat	FB 11 kap. 7 § 4 st.	Handläggare	Byte av förvaltare
1.3.8	Besluta om att anordna godmanskap interimistiskt	FB 11 kap. 18 §	Handläggare	
1.3.9	Besluta om interimistiskt förordnande av god man eller förvaltare	FB 11 kap. 18 § 2 st.	Handläggare	Vid byte av ställföreträdare
1.3.10	Besluta om att godmanskap enligt FB 11 kap. 1-3 §§ ska upphöra. Besluta om att otvistigt godmanskap enligt 11 kap. 4 § (19b §) samt godmanskap enligt 17 § lag om framtidsfullmakter ska upphöra. Besluta om att entlediga god man eller förvaltare i samband med byte.	FB 11 kap. 19-19a-b §§	Handläggare	Beslut om att ett tvistigt godmanskap enligt 4 § eller förvalterskap ska upphöra fattas av rätten

1.3.11	Besluta om att entlediga en god man eller förvaltare som på grund av missbruk, försummelse vid utövandet eller av någon annan anledning är olämplig att inneha uppdraget	FB 11 kap. 20 § 1 st.	Nämnden	Får ej delegeras (FB 19 kap. 14 § 2 st.)
1.3.12	Besluta om att skilja en god man eller förvaltare från sitt uppdrag på grund av missbruk, försummelse vid utövandet eller för att denne av någon annan anledning är olämplig att inneha uppdraget under tiden tills ärendet kan slutligen avgöras	FB 11 kap. 20 § 2 st.	Nämnden	Får ej delegeras (FB 19 kap. 14 § 2 st.)
1.3.13	Besluta om att ändra omfattningen av ett godmanskap i otvistiga ärenden	FB 11 kap. 23 §	Handläggare	Otvistiga ärenden.
1.3.14	Besluta om att intermistiskt ändra omfattningen av ett godmanskap.	FB 11 kap. 23a §	Handläggare	Otvistiga ärenden.
1.4	Allmänna bestämmelser om förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet	FB 12 kap.		
1.4.1	Besluta om fördelning av förvaltning mellan flera förmyndare, gode män eller förvaltare	FB 12 kap. 12 § 1 st.	Nämnden	
1.4.2	Besluta vid oenighet om förvaltning mellan förmyndare, gode män eller förvaltare	FB 12 kap. 12 § 2 st.	Nämnden	Kan inte överklagas (FB 20 kap. 4 § 2 st.)
1.4.3	Besluta om ställande av säkerhet	FB 12 kap. 13 §	Nämnden	

1.4.4	Besluta om arvode och ersättning för utgifter till förordnade förmyndare, gode män och förvaltare	FB 12 kap. 16 § 1-2 st.	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.4.5	Besluta om i vilken mån arvode och ersättning för utgift ska utgå av den enskildes medel, av dödsboets medel eller kommunala medel	FB 12 kap. 16a-b §§	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.4.6	Bestämmande av arvode och ersättning för utgifter till föräldrar som är förmyndare	FB 12 kap. 17 §	Nämnden	
1.5	Föräldrars förmyndarförvaltning	FB 13 kap.		
1.5.1	Besluta om samtycke till placering av omyndigs tillgångar i aktier eller på annat sätt än vad som anges i FB 13 kap. 5 §	FB 13 kap. 6 §	Handläggare	Beslut behövs bara om FB 13 kap. 2 § är aktiverad. Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.5.2	Besluta om samtycke till uttag av omyndigs medel som är belagda med överförmyndarspär	FB 13 kap. 8 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.5.3	Besluta om att FB 13 kap. 4-7 §§ inte längre ska tillämpas om omyndigs tillgångar sjunkit till ett belopp som understiger fyra gånger gällande prisbasbelopp och det inte finns särskild anledning att låta kontrollen fortgå.	FB 13 kap. 9 § 1 st.	Handläggare	Gäller inte om egen- dom tillfallit den omyndige med villkor om särskild överförmyndarkontroll.
1.5.4	Besluta om undantag från att tillämpa FB 13 kap. 3-7 §§	FB 13 kap. 9 § 3 st.	Nämnden	Om det finns särskilda skäl.

1.5.5	Besluta om samtycke till förvärv eller överlåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	FB 13 kap. 10 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer. Bestämmelserna om nyttjanderätt i FB 13 kap. 10 § gäller även servitut och rätt till elektrisk kraft om rättigheten upplåtits genom avtal.
1.5.6	Besluta om samtycke till att använda underårigs inkomster som understöd till anhöriga	FB 13 kap. 11 § 2 st.	Nämnden	
1.5.7	Besluta om samtycke till att föräldrar för den omyndiges räkning tar upp lån eller ingår annan skuldförbindelse, ingår borgensförbindelse eller ställer den omyndiges egendom som säkerhet mm.	FB 13 kap. 12 §	Handläggare/ Nämnden	Handläggare har delegationsrätt i det fall det sker i samband med att den underåriga förvärvar fastighet eller bostadsrätt. Nämnden fattar beslut i övrigt.
1.5.8	Besluta om samtycke till att den omyndige driver rörelse eller att föräldrarna driver rörelse för den omyndiges räkning	FB 13 kap. 13 §	Nämnden	
1.5.9	Besluta om befrielse för föräldrar att lämna årsräkning eller sluträkning Besluta att sådana räkningar får lämnas i förenklad form	FB 13 kap. 16 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.5.10	Bestämma ny tid för inlämning av förteckning, årsräkning, sluträkning	FB 13 kap. 17 §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.

1.5.11	Förelägga föräldrar att i årsräkning eller på annat sätt redogöra för sin förvaltning utöver vad som följer av FB 13 kap. 14-15 §§	FB 13 kap. 18 §	Handläggare	Vid särskilda skäl eller om den omyndige begär det. Får endast överklagas av ställföreträdaren eller den enskilde om den har fyllt 16 år (FB 20 kap. 4 § 1 st.)
1.5.12	Besluta om skärpande föreskrifter p. 1 Bestämmande om att FB 13kap. 3-7 §§ ska tillämpas även i annat fall än som följer av 13 kap. 2 § p. 2 Begränsning av möjligheten att ta ut pengar på bank p. 3 Bestämmande av att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut eller ett motsvarande utländskt institut p. 4 Begränsa föräldrars rättigheter att förfoga över finansiella instrument p. 5 Bestämmande att den som ska betala pengar till en omyndig ska sätta in dessa på bank	FB 13 kap. 19 § 1 st.	Nämnden pt. 1 & 3 Handläggare pt. 2 & 4-5	Får endast överklagas av ställföreträdaren eller den enskilde om den har fyllt 16 år (FB 20 kap. 4 § 1 st.)
1.5.13	Godkännande av avtal som föräldrar träffat med värdepappersinstitut	FB 13 kap. 19 § 2 st.	Nämnden	
1.5.14	Bestämma tid och plats för att hålla räkenskaper och handlingar tillgängliga för granskning	FB 13 kap. 21 § 1 st.	Nämnden	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.

1.6	Förordnade förmyndares, gode mäns och förvaltares vård av egendom	FB 14 kap.		
1.6.1	Besluta om samtycke till placering av den enskildes tillgångar i aktier eller på annat sätt än vad som anges i FB 14 kap. 5 §	FB 14 kap. 6 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.6.2	Besluta om samtycke till uttag av medel som är belagda med överförmyndarspär	FB 14 kap. 8 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.6.3	Besluta om undantag från FB 14 kap. 4-8 §§	FB 14 kap. 10 §	Nämnden	Om det finns särskilda skäl.
1.6.4	Besluta om samtycke till förvärv eller överlåtelse av den enskildes fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	FB 14 kap. 11 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.6.5	Besluta om samtycke till att den enskildes inkomster används till understöd åt anhöriga	FB 14 kap. 12 § 2 st.	Nämnden	
1.6.6	Besluta om samtycke till att förordnad ställföreträdare för den enskildes räkning tar upp lån eller ingår annan skuldförbindelse, ingår borgensförbindelse eller ställer den enskildes egendom som säkerhet mm.	FB 14 kap. 13 § 1 at.	Handläggare/ Nämnden	Handläggare har delegationsrätt i det fall det sker i samband med att den enskilde förvärvar fastighet eller bostadsrätt

1.6.7	Besluta om samtycke till att den enskilde driver rörelse Besluta om samtycke till att förordnad ställföreträdare driver rörelse för den enskildes räkning	FB 14 kap. 14 § 1 st.	Nämnden	Vid ansökan från förordnad förmyndare prövas ansökan enligt 13:13 FB.
1.6.8	Besluta om att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare i särskild ordning skall redogöra för den del av den enskildes tillgångar och skulder som inte omfattas av ställföreträdarens förvaltning	FB 14 kap. 16 §	Nämnden	Avser i första hand egendom enligt FB 9 kap. 1 § & FB 12 kap. 1 § 2 st.
1.6.9	Begränsa omfattning av sluträkning för god man enl. FB 11 kap. 1 §	FB 14 kap. 18a §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
1.6.10	Besluta om att årsräkning, sluträkning, årsberättelse och slutberättelse får lämnas i förenklad form.	FB 14 kap. 19 §	Handläggare	Beslut i enlighet med riktlinjer.
1.6.11	Bestämma ny tid för inlämning av förteckning, årsräkning, sluträkning, årsberättelse och slutberättelse.	FB 14 kap. 20 §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.

1.6.12	Besluta om skärpande föreskrifter pt. 1 Begränsa möjligheten att ta ut pengar på bank pt. 2 Bestämma att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut eller ett motsvarande utländskt institut pt. 3 Meddela den som ska betala pengar till den enskilde att pengarna ska sättas in på bank pt. 4 Begränsa ställföreträdares rätt att förfoga över finansiella instrument	FB 14 kap. 21 §	Nämnden pt. 2 Handläggare pt. 1 & 3-4	Får endast överklagas av ställföreträdaren eller den enskilde om den har fyllt 16 år (FB 20 kap. 4 § 1 st.)
1.6.13	Bestämma tid och plats för att hålla räkenskaper och övriga handlingar tillgängliga för granskning	FB 14 kap. 23 § 1 st.	Nämnden	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
1.6.14	Besluta om att befria ställföreträdares dödsbo från att lämna årsräkning, sluträkning, årsberättelse eller slutberättelse eller besluta att sådan redovisning får lämnas i förenklad form	FB 14 kap. 24 §	Handläggare	
1.6.15	Besluta om ersättning för de utgifter som varit skäligen motiverade för att ställföreträdares dödsbo ska fullgöra skyldigheten enligt FB 14 kap. 24 §.	FB 14 kap. 25 §	Handläggare	Föreskrifterna i FB 12 kap. 16-16b §§ gäller.

1.7	Vård av rätt i dödsbo, m.m.	FB 15 kap.		
1.7.1	Besluta om tid för redogörelse av hinder mot skifte av dödsbo	FB 15 kap. 3 §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
1.7.2	Besluta om samtycke till rättshandling vid dödsboförvaltning	FB 15 kap. 4 § 1 st.	Nämnden/Handläggare	Regleras av respektive lagrum och tillhörande punkt i delegationsordningen.
1.7.3	Besluta om samtycke till egendomens fördelning vid bodelning eller skifte	FB 15 kap. 5 § 1 st.	Handläggare	
1.7.4	Besluta om samtycke till överlåtelse av den enskildes andel i dödsbo	FB 15 kap. 5 § 2 st.	Nämnden	Överlåtelse utan ersättning är inte tillåtet.
1.7.5	Besluta om samtycke till arvsavstående enligt Ärvdabalken 3 kap. 9 §	FB 15 kap. 6 § 2 st.	Nämnden	Gäller särkullbarn. Arvsavstående är annars inte tillåtet.
1.7.6	Besluta om samtycke till avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo	FB 15 kap. 7 § 1 st.	Nämnden	
1.7.7	Besluta om att häva ett avtal ingånget enligt FB 15 kap. 7 § 1 st.	FB 15 kap. 7 § 2 st.	Nämnden	
1.7.8	Bestämma om ny tid för avlämnande av årsuppgift vid sammanlevnad i oskiftat dödsbo		Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.

1.8	Tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet	FB 16 kap.		
1.8.1	Gå igenom de räkenskaper och anteckningar som avses i FB 12 kap. 5 § samt de värdehandlingar som ställföreträdaren förvaltar med anledning av sitt uppdrag Bestämma tid och plats för granskning av de handlingarna.	FB 16 kap. 3 §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
1.8.2	Polisanmäla om överförmyndaren har anledning att anta att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare har begått ett brott mot den enskilde som har samband med verksamheten och för vilket fängelse är föreskrivet.	FB 16 kap. 6a §	Enhetschef	Anmäls till nämnden
1.8.3	Besluta att neka anhörigs rätt att ta del av handlingar vid särskilda skäl	FB 16 kap. 7 §	Ordförande	Anmäls till nämnden
1.8.4	Återkallande av samtycke om förutsättningar för samtycket inte längre finns	FB 16 kap. 9 § 2 st.	Nämnden	
1.8.5	Besluta om att vid hot om vite förelägga förmyndare, god man eller förvaltare att fullgöra sina skyldigheter	FB 16 kap. 13 § 1 st.	Nämnden	Kan överklagas först i samband med rättsens utdömande av vite (FB 20 kap. 4 § 3 st.)

1.9	Om överförmyndare	FB 19 kap.		
1.9.1	Besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	FB 19 kap. 14a §	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Gäller för samtliga ärenden. Anmäls till nämnd.

2. Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn, LEB

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
2.1	Besluta om förordnande av god man i vårdnadshavares och förmyndares ställe	LEB 2 §	Handläggare	
2.2	Besluta om upphörande av godmanskapet	LEB 5 § 2 st.	Handläggare	
2.3	Besluta om entledigande av god man på egen begäran	LEB 6 § 1 st.	Handläggare	
2.4	Besluta om entledigande av god man på grund av missbruk, försummelse eller om denne är olämplig av någon annan orsak	LEB 6 § 2-3 st.	Nämnden	

3. Lag (2017:310) om framtidsfullmakter, LOF

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
3.1	Besluta att förordna god man vid motstridiga intressen	LOF 17 §	Handläggare	På fullmaktshavarens begäran. Anmäls till nämnd
3.2	Begäran om att framtidsfullmaktshavare ska lämna redovisning och upplysningar om fullmaktsförhållandet och vidtagna åtgärder.	LOF 25 §	Handläggare	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
3.3	Beslut om brukandeförbud	LOF 26 §	Nämnden	

4. Tryckfrihetsförordningen (1949:105), TF Offentlighets- och sekretesslagen (2009:100), OSL Arkivlagen (1990:758) Arkl

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
4.1	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling	TF 2 kap. 17 § OSL 6 kap. 2-3 §§ OSL 32 kap. 4-5 §§	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Anmäls till nämnd Kan överklagas till Kammarrätten (OSL 6 kap. 8 §)
4.2	Besluta om att avslå en enskilds begäran om att få tillfälle att själv använda tekniska hjälpmedel för automatiserad behandling som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagningar för automatiserad behandling.	OSL 6 kap. 6 §	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Anmäls till nämnd Kan överklagas till Kammarrätten (OSL 6 kap. 8 §)
4.3	Besluta om att neka uppgifter till brottsbekämpning m.fl.	OSL 10 kap. 15a § 2 st.	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Anmäls till nämnd
4.4	Besluta om att avslå begäran om allmän handling som rör personer med skyddad folkbokföring, förföljda personer med mera.	OSL 21 kap. 3-3a §§	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Anmäls till nämnd
4.5	Beslut om förbehåll vid utlämnande av sekretessbelagd allmän handling	OSL 10 kap. 14 §	Ordförande (vid förhinder vice ordförande)	Anmäls till nämnd Kan överklagas till Kammarrätten (OSL 6 kap. 8 §)
4.6	Beslut att utse arkivansvarig och arkivredogörare.	Arkivlag, arkivreglemente m.fl.	Enhetschef	

5. Förvaltningslag (2017:900), FL

Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från FL, tillämpas den bestämmelsen istället (FL 4 §).

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
5.1	Besluta om öppettider, besökstider	FL 7 §	Enhetschef	
5.2	Besluta om att avslå en framställning om att avgöra ett ärende	FL 12 § 1 st.	Handläggare	Anmäls till nämnd
5.3	Besluta att ett ombud eller biträde som är olämpligt för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet	FL 14 § 2 st.	Handläggare	Anmäls till nämnd
5.4	Beslut att avvisa en framställning som är så ofullständig eller oklar att den inte kan tas upp till prövning	FL 20 § 2 st.	Handläggare	Anmäls till nämnd
5.5	Beslut att avskriva ett ärende från vidare handläggning om en ansökan/framställning har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning	FL 20 § 2 st.	Handläggare	Anmäls till nämnd
5.6	Beslut om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36–39 §§ FL	FL 36-39 §§	Handläggare	Omprövning. Nämndens beslut kan bara ändras av nämnden.
5.7	Beslut att avvisa överklagande av beslut som kommit in för sent enligt vad som anges i FL 45 § 1 st.	FL 45 § 1 st.	Handläggare	Anmäls till nämnd

6. Kommunallagen (2017:725), KL				
Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
6.1	Besluta om att utse ombud med fullmakt att föra nämndens talan inför domstol, andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag.	KL 6 kap. 15 §	Ordförande	Anmäls till nämnd
6.2	Besluta i ärenden som är så brådsakande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	KL 6 kap 39 §	Ordförande (Vid förhinder vice ordförande)	Avser sådant som inte delegeras med stöd av 19 kap. 14-14a §§ FB. Anmäls till nämnd
6.3	Besluta om intern och extern representation och representation i samband med den löpande verksamheten		Enhetschef	Enligt riktlinjer

7. EU:s dataskyddsförordning, GDPR Lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, Kompl				
Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
7.1	Besluta enligt GDPR Art. 12.1 & 15–21	Kompl 7 kap. 2 § GDPR Art 15-21	Handläggare	Utlämnande av registerutdrag, begäran om rättande, raderande eller blockerande av personuppgifter m m. Samråd bör ske med kontaktperson i personuppgiftsfrågor och med dataskyddsombud vid behov. Anmäls till nämnd.

7.2	Besluta om åtgärd med anledning av personuppgiftsincident inklusive att anmäla till IMY	GDPR Art. 33-34	Handläggare	Samråd bör ske med kontaktperson i personuppgiftsfrågor och dataskyddsombud. Anmäls till nämnd.
7.3	Besluta i fråga om konsekvensbedömning avseende dataskydd och förhandssamråd	GDPR Art. 35-36	Enhetschef	Samråd bör ske med kontaktperson i personuppgiftsfrågor och dataskyddsombud. Anmäls till nämnd.
7.4	Tecknandet av personuppgiftsbiträdesavtal		Enhetschef	Samråd bör ske med kontaktperson i personuppgiftsfrågor och dataskyddsombud. Anmäls till nämnd.

8. Expropriationslag (1972:719), Exp

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
8.1	Förordna god man som företrädare vid expropriation	Exp 3 kap. 2a §	Handläggare	Beslut fattas med stöd av FB 11 kap. 3 § Anmäls till nämnd

9. Fastighetsbildningslag (1970:988), FBL

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
9.1	Förordna god man som företrädare vid förrättning	FBL 4 kap. 12 §	Handläggare	Beslut fattas med stöd av FB 11 kap. 3 § Anmäls till nämnd

10. Ärvdabalk (1958:637), ÄB

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
10.1	Begära att dödsbo ska avträdas till förvaltning av boutredningsman	ÄB 19 kap. 1 §	Nämnden	

11. Lag (2025:170) om att lämna uppgifter till brottsbekämpande myndigheter

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
11.1	Besluta om att avslå begäran om kontakt-uppgifter	4 § 3 st.	Ordförande	Vid sekretess, tystnadsplikt <i>och</i> synnerliga skäl som talar för att sekretessen har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Anmäls till nämnd
11.2	Besluta om att avslå begäran om uppgifter som behövs i brottsbekämpning	6 § 2 st.	Ordförande	Vid sekretess <i>och</i> det står klart att det intresse sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Anmäls till nämnd

12. Lag (1904:26 s.1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
12.1	Besluta om att förordna god man i förmynderskap anordnat i annat land när underårig vistas i Sverige	4 kap. 3 § 2 st.	Handläggare	Beslut enligt FB 11 kap. 1 § <i>eller</i> FB 11 kap. 2 § i trängande fall. Anmäls till nämnd
12.3	Besluta om att förordna interimistisk förvaltare under tiden in- till dess vård om den enskildes angelägenheter anordnats i enlighet med lagen i enskilds hemland eller rätten slutligt prövat frågan enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.	5 kap. 4 § 2 st.	Handläggare	Beslut enligt FB 11 kap. 18§ Anmäls till nämnd

13. Övrigt

Övriga åtgärder som inte är beslut i formell mening eller som räknas som verkställighet, men som i övrigt är lämpliga att uppmärksamma.

Pt.	Kapitel/beslut	Lagrum	Delegat	Anm.
13.1	Ansökan i enlighet med lag (1988:1321) om nordiska rättsförhållanden rörande förvaltare	1 §	Handläggare	Överflyttning och upphörande
13.2	Tillsyn, yrkande till rätten samt påkallande arvode för utfört uppdrag enligt Lag (1935:46) om tillsyn i vissa fall å oskiftat dödsbo efter medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.	2 & 4 §§	Handläggare	
13.3	Ansökan om utdömande av vite enligt Lag (1985:206 om viten	6 §	Handläggare	Efter nämndens beslut om vitesföreläggande
13.4	Föreslå eller förordna anställd ställföreträdare		Handläggare/Nämnden	Handläggare har rätt att föreslå eller förordna anställd ställföreträdare som förvaltare. För att föreslå eller förordna anställd ställföreträdare som god man krävs föregående beslut i nämnd.
13.5	Företräda nämnden inför domstol		Handläggare	
13.6	Besluta om ledamöters deltagande i kurser och konferenser		Ordförande	

Bilaga 1

Riktlinjer för beslut om samtycke till placering av medel

Antagna av överförmyndarnämnden den 9 juni 2026

Handläggare har på delegation att fatta beslut om placering av medel (FB 13 kap. 6 § och 14 kap. 6 §) förutsatt att beslutet följer dessa riktlinjer. Tveksamma beslut, beslut vilka inte uppfyller riktlinjernas villkor samt beslut på vilka handläggare föreslår avslag, fattas i nämnd.

För placeringar som kräver överförmyndarnämndens samtycke får handläggare fatta beslut om samtycke om följande villkor är uppfyllda:

- Aktier är noterade på Nasdaq Stockholm
- Aktietillgångarna uppgår till maximalt hälften av den omyndiges eller enskildes samtliga bank- och värdepapperstillgångar.
- Kapital/fondförsäkring består maximalt till hälften av aktier. Dessa ska vara noterade på Nasdaq Stockholm.
- Placeringen är tillräckligt trygg för tillgångarnas bestånd.

Bilaga 2

Riktlinjer för beslut om samtycke i ärende enligt FB 13 kap. 10 § & 14 kap 11 §

Antagna av överförmyndarnämnden den 9 juni 2026

Handläggare har på delegation att fatta beslut om samtycke till ärende enligt FB 13 kap. 10 § och 14 kap. 11 § förutsatt att beslutet följer dessa riktlinjer.

Förvärv av fast egendom eller ingår avtal om nyttjanderätt till någon annans fasta egendom:

Presumption råder för samtycke till förvärv, om inte egendomens natur eller andra omständigheter gör samtycke olämpligt. Mer noggrann bedömning bör göras om det är fråga om kapitalplacering och inte bostad. I så fall ska punkt 4 i riktlinjerna för placering av medel beaktas.

För att handläggare ska ha delegationsrätt krävs:

1. Ansökan från ställföreträdare med skäl till förvärvet
2. Köpekontrakt eller avtal undertecknat av köpare (ställföreträdare) och säljare eller motsvarande om det rör nyttjanderättsavtal.
3. Två av varandra oberoende marknadsvärderingar, alternativt budlista i det fall det rör sig om ett förvärv.
4. En marknadsmässig kostnad för nyttjanderätten.
5. Taxeringsbevis utvisande det senaste taxeringsvärdet i det fall det är en fastighet
6. Yttrande från den enskilde (ev. läkarintyg om den enskilde inte kan yttra sig och överförmyndaren ej har kunskap om dennes aktuella tillstånd).
7. Yttrande från make eller sambo och närmaste släktingar om det kan ske utan avsevärd tidsutdräkt
8. Vid köp av bostadsrätt bör besked från bostadsrättsförening att de accepterar den enskilde som köpare inges.

Då presumption råder för samtycke ska handläggare som huvudregel ge sitt samtycke då underlag enligt ovan eller motsvarande ingetts och där försäljningslikvid konstaterats vara marknadsmässig. För ansökningar vilka är av så omfattande juridisk- eller ekonomisk natur att handläggare bedömer ett samtycke vara av principiell betydelse eller av större vikt.

Försäljning av fast egendom, bostadsrätt eller med nyttjanderätt upplåtande av fast egendom eller tomträtt:

Handlar det om fastighet eller bostadsrätt som huvudmannen inte längre bor i är det oftast lämpligast att avyttra fastigheten.

För att handläggare ska ha delegationsrätt krävs:

1. Ansökan från ställföreträdare med skäl till försäljningen eller upplåtandet
2. Köpekontrakt eller avtal undertecknat av köpare (ställföreträdare) och säljare eller motsvarande om det rör nyttjanderättsavtal.
3. Två av varandra oberoende marknadsvärderingar, budlista eller motsvarande handling som gör gällande att priset är marknadsmässigt om det är fråga om försäljning.
4. En marknadsmässig kostnad för nyttjanderätten.
5. Taxeringsbevis utvisande det senaste taxeringsvärdet i det fall det är en fastighet

6. Yttrande från den enskilde (ev. läkarintyg om den enskilde inte kan yttra sig och överförmyndaren ej har kunskap om dennes aktuella tillstånd).
7. Yttrande från make eller sambo och närmaste släktingar om det kan ske utan avsevärd tidsutdräkt

Bilaga 3

Riktlinjer för beslut om befrielse från redovisning och beslut om förenklad redovisning

Antagna av överförmyndarnämnden den 9 juni 2026

Angående föräldrars redovisning

Om det med hänsyn till föräldrarnas och den omyndiges förhållanden, tillgångarnas art eller värde eller omständigheterna i övrigt finns särskilda skäl, får överförmyndaren befria föräldrar från skyldigheten att lämna årsräkning eller sluträkning eller besluta att sådana räkningar får lämnas i förenklad form. I fråga om årsräkning får beslut meddelas för ett visst år eller tills vidare, enligt FB 13 kap. 16 §.

Handläggare har enligt nämndens delegationsordning mandat att fatta beslut om befrielse från redovisning eller beslut om förenklad redovisning om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

- Förmyndarna är redovisningsskyldiga på grund av att den underårige äger hel eller del av fastighet eller bostadsrätt och inte är redovisningsskyldiga i övrigt

Handläggare har enligt nämndens delegationsordning mandat att fatta beslut om förenklad redovisning om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

- Förmyndarna är redovisningsskyldiga på grund av att den underårige äger hel eller del av fastighet eller bostadsrätt och inte är redovisningsskyldiga i övrigt och det av någon annan anledning inte är lämpligt att befria föräldrarna helt från redovisning

Angående förordnande ställföreträdares redovisning

Överförmyndaren får besluta att en årsräkning, årsberättelse, sluträkning eller slutberättelse får lämnas i förenklad form, om det är tillräckligt med hänsyn till ställföreträdares och den enskildes förhållanden, tillgångarnas art eller värde eller omständigheterna i övrigt. I fråga om årsräkningen och årsberättelsen får ett sådant beslut meddelas för ett visst år eller tills vidare, enligt FB 14 kap. 19 §.

Handläggare har enligt nämndens delegationsordning mandat att fatta beslut om förenklad från redovisning om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

- Ställföreträderskapet gäller för underåriga
- Ställföreträderskapet gäller för god man för ensamkommande barn
- Huvudmannen har huvudsakligen skött sin egen ekonomi
- Förhållandet mellan ställföreträdare och huvudman är sådant att en förenklad redovisning kan anses vara tillräcklig
- Huvudmannen har klargjort att denne inte önskar att ställföreträdaren hanterar dennes ekonomi
- Huvudman har varit hotfull mot ställföreträdare och denne har därmed inte praktiken inte kunnat fullgöra sitt uppdrag som ställföreträdare intill dess att uppdraget upphört

Samt att någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

- Tillgångarna är av ringa värde
- Huvudmannen löper ingen risk för rättsförlust vid beslut (det föreligger inga tveksamheter i ärendet)
- Underårigs förmögenhet består huvudsakligen av orört kapital; få uttagstillstånd alternativt få poster på utgiftssidan
- Underårigs förmögenhet består enbart av fastighet, vilken inte medför hyresintäkter
- Underårigs kapital understiger 8 basbelopp, men redovisning är ändå föranledd på grund av särskilda beslut hos överförmyndarnämnden, som exempel kan nämnas beslut om understöd åt anhörig.

Vid beslut om förenklad redovisning i ett godmanskap (FB 11 kap. 4 §) ska alltid utredning om fortsatt behov av godmanskap initieras.

Bilaga 4

Riktlinjer för beslut om samtycke till uttag av medel med överförmyndarspär

Antagna av överförmyndarnämnden den 9 juni 2026

Samtycke till uttag

Handläggare får fatta beslut om samtycke till uttag från konto med överförmyndarspär om uttaget bedöms behövas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt samt att något av följande är uppfyllt:

- Föräldrar är vid ansökan om uttag enligt FB 13 kap. 8 § bedömda som lämpliga.
- För medförmyndare, särskilt förordnande vårdnadshavare eller föräldrar som inte klarat lämplighetsprövningen gäller enstaka uttag enligt FB 14 kap. 8 § respektive FB 13 kap. 8 § under 20 000 kronor. Enstaka uttag får sammanlagt uppgå till 20 000 kronor per år.
- Uttaget är en direkt följd av tidigare beslut från överförmyndarnämnden (exempelvis skatt efter försäljning av fastighet/bostadsrätt). Dylika uttag ska inte räknas in i den sammantagna summan för uttag per år, se nedan.
- Uttaget är en direkt följd av ett beslut från annan myndighet (ex. kronofogden, skatteverket). Dylika uttag ska inte räknas in i den sammantagna summan för uttag per år, se nedan.
- Uttag enligt FB 14 kap. 8 § uppgår sammanlagt till 200 000 kronor per år.